

אנשים ממתינים בתור לייד מכשירי הכספומט, בנק פלסטיני בעיר עזה. בחודש נובמבר נרשם מחסור חמור במזומנים ברצועה

סקירת נושאים עיקריים

בעקבות פשיטת כוחות צה"ל על רצועת עזה בחיפוש אחר מנהרות, וירי רקטות ופגזי מרגמה בידי חמושים פלסטינים, סגרה ישראל את מעברי הרצועה ב-5 בנובמבר באופן מוחלט. סגירת המעברים הביאה את הסגר על רצועת עזה, אשר הוטל ביוני 2007, לרמה חסרת תקדים. התפתחויות אלו תורמות באופן ישיר לכך שחיי התושבים הפכו למאבק יומיומי להשגת מי שתייה, גז לבישול ומוצרי מזון טריים הדרושים לקיום משפחותיהם. הסגר המתמשך זה זמן רב גורם למשבר חריף בתחום כבוד האדם, בשילוב עם הידרדרותם וקריסתם של תשתיות ושירותים בסיסיים, באחד מהאזורים המאוכלסים בצפיפות הרבה ביותר בעולם.

שעות ביום בעיר עזה. כתוצאה מאספקת החשמל הבלתי סדירה, בשילוב עם המחסור בדלק המיועד להפעלת מחוללי הגיבוי ומצב התחזוקה הירוד הנובע מהמחסור בחלקי חילוף, פעלו 80% מבארות המים של עזה במתכונת חלקית, בעוד שיתר הבארות חדלו מכל פעילות. ההשפעה ניכרה בעיקר בעיר עזה, שם זכו 50% מהתושבים לאספקת מים במשך מספר שעות בשבוע בלבד. בהמשך לשיבוש האספקה הסדירה, חלה גם ירידה משמעותית במלאי הכלור המשמש לחיטוי המים.

כתוצאה מהשיבושים באספקת החשמל, נאלצו בתי החולים של הרצועה להסתמך על מחוללי גיבוי. הדבר מגביר את פגיעותם ואת סיכויי קריסתם מכיוון שמחוללים אלה נועדו לפעול במשך פרקי זמן קצרים והפעלתם הרציפה והממושכת מגדילה את הסבירות לתקלות. יתירה מכך, הפסקות החשמל התדירות גרמו נזקים ותקלות לצידוד הרפואי, אשר הוחרפו עקב המחסור בחלקי חילוף המקשה על ביצוע עבודות תחזוקה.

עד סוף החודש, נפסקה הפעילות בחמש מתוך שש טחנות הקמח של עזה, כתוצאה מהידלדלות מלאי

הסגר ההדוק שהוטל מאז ה-5 בנובמבר הביא לעצירת הייבוא של מוצרים בסיסיים, דלק וסיוע הומניטרי אל רצועת עזה. מאז ה-5 בנובמבר, נפתחו מעברי הרצועה במשך שישה ימים בלבד, והתאפשרה כניסת כמויות מוגבלות של מוצרי מזון, אספקה רפואית, דלק תעשייתי (המיועד לתחנת הכוח), מזון לבע"ח ומספר פריטים בסיסיים נוספים. כל הקלה בסגר היא התפתחות מבורכת ואולם, השיבושים החוזרים ונשנים בפתיחת המעברים משפיעים באורח חמור לא רק על האספקה של שירותים ציבוריים בסיסיים, כגון חשמל ומים, אלא גם על פעילותם של גורמי סיוע הומניטרי. במהלך החודש, לא הותרה כניסתם לעזה של עובדים ומשלוחים מטעם ארגונים לא ממשלתיים. בנוסף, הידוק הסגר אילץ את UNRWA להקפיא במהלך החודש את חלוקת מצרכי המזון למשך חמישה ימים, וכן את תוכנית הסיוע בכסף מזומן, כתוצאה מההגבלות שהוטלו על כניסת משלוחים של כסף מזומן אל הרצועה. עקב המחסור בדלק, נאלצה תחנת הכוח של עזה (GPP) לחדול מפעילות במשך מחצית מימי החודש וכתוצאה מכך שררו הפסקות חשמל ממושכות ברחבי הרצועה, אשר נמשכו עד 16

הקמח. כמו כן, יותר מ-30 מתוך 47 מאפיות הפיתות הפועלות ברחבי הרצועה נאלצו לסגור את שעריהן, עקב המחסור בגז בישול, והמאפיות שנותרו פתוחות החלו להנהיג שיטת קיצוב. כתוצאה מהמחסור החרף בגז בישול (המשמש לחימום) ובמזון לבע"ח, נאלצו בעלי המדגרות להמית יותר מ-400,000 אפרוחים. עקב כך, חלה לא רק ירידה בזמינותם של העופות למאכל ועלייה במחירם לצרכן, כי אם נפגעה פרנסתם גם של המשווקים.

בתגובה לסגר על רצועת עזה, אמר המתאם ההומניטרי מטעם האו"ם, מר מקסוול גיילארד, כי "יש להתיר בדחיפות את כניסתם לעזה של חלקי חילוף החיוניים להפעלה ולתחזוקה של תחנת הכוח, מתקני המים והתברואה, וכן להתיר כניסה של סיוע הומניטרי. בריאותם ורווחתם של התושבים, בטווח המיידי ובטווח הארוך, תלויות בכך".

בגדה המערבית, המשיכו רשויות ישראל להרוס מבנים בבעלות פלסטינית, לרבות בתי מגורים, במהלך נובמבר. הריסות המבנים באזור C ובמזרח ירושלים הסתיימו בעקירתם של 68 פלסטינים, ביניהם 41 ילדים, ממקום מגוריהם. כמו כן, צוותים רפואיים וחולים המשיכו להיתקל בקשיי גישה אל ירושלים המזרחית בעקבות הידוק ההגבלות מצד רשויות ישראל ביולי 2008.

במהלך נובמבר, התמודדו חקלאי רצועת עזה ובקעת הירדן עם נזקי השיטפונות שהתרחשו בסוף ספטמבר. נזקי השיטפונות הסבו פגיעה נוספת לפרנסת החקלאים העניים, אשר סבלו עוד קודם לכן משורה של נזקים כלכליים וסביבתיים אשר נגרמו להם מאז המחצית השנייה של שנת 2007.

בדרום הגדה המערבית, החריפו המתחים בעיר חברון בעקבות פסיקת בג"צ מאמצע נובמבר, לפיה נדרשים המתנחלים המתגוררים בהתנחלות בית אל רג'אבי, הממוקמת באזור שבשליטת ישראל (H2), להתפנות מהמקום. במהלך השבוע שלאחר הפסיקה, נכנסו אל העיר אלפי תומכים במתנחלים במטרה להביע מחאה כנגד הפסיקה. המתנחלים יידו אבנים לעבר בניין פלסטיני, חיללו מצבות בבית קברות מוסלמי וריססו כתובות נאצה על קירותיו ודלתו של מסגד מקומי¹.

לקריאת הדוח המלא בשפה האנגלית פנו לאתר OCHA :
http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_humanitarian_monitor_2008_11_1_english.pdf

הדו"ח המלא בשפה העברית יפורסם במהלך השבוע הבא, ובו יפורטו הנושאים הבאים:

- הגנה על אזרחים
- גישה ותנועה
- בריאות
- מים ותברואה
- חקלאות
- נתונים סוציו-אקונומיים
- בטחון תזונתי
- חינוך
- מימון הומניטרי

בשאלות ולקבלת פרטים נוספים פנו ליעוזקאל ליין, OCHA
lein@un.org

¹ ב-4 בדצמבר, פינו כוחות הביטחון הישראליים את המתנחלים מבית אל רג'אבי בכוח. הפינוי לווה באלימות מצד המתנחלים כנגד פלסטינים ורכושם.